

**Табела 5.2.** Спецификација предмета

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Пејзажна архитектура                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> Увод у пејзажноархитектонско пројектовање                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Наставник/наставници:</b> Мирјана Љубојевић                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Циљ предмета</b></p> <p>Циљ предмета је упознавање са процесом и техником пејзажноархитектонског пројектовања, сагледавање елемената просторне форме и композиције, припрема и оспособљеност студената за пројектовање објеката пејзажне архитектуре. Студенти се упознају са почетним фазама коју чине анализе и концептуализација идеје пре конкретног пројектантског решења. То подразумева познавање законске терминологије која дефинише процес пројектовања као и упознавање са контекстом пејзажноархитектонског пројектовања у урбанистичком планирању. У другом делу семестра, циљ је да студенти стекну знања и вештине потребне за одрживо пејзажно пројектовање, кроз интеграцију еколошких, социјалних и економских аспеката. Предмет их оспособљава да разумеју како се пејзажно архитектонско пројектовање уклапа у глобалне циљеве одрживог развоја (СДГ 11 – Одрживи градови и заједнице, СДГ 13 – Акција за климу, СДГ 15 – Живот на копну), као и у концепт решења заснованих на природи (NBS). Студенти се припремају да креирају пројекте који не само да обликују простор, већ и доприносе климатској отпорности, биодиверзитету и квалитету живота.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Исход предмета</b></p> <p>По успешно завршеном предмету студент стиче основна сазнања о процесу пројектовања у пејзажној архитектури, фазност и ограничења процеса у законској регулативи. Разуме основну категоризацију зелених површина и тиме поља деловања односно спектра пејзажноархитектонских објеката који могу бити тема разраде будућег инжењера овог профила. По завршетку курса студенти ће разумети фазе одрживог пејзажног пројектовања – од анализе и концептуализације до финализације решења – уз примену принципа еколошке етике и одговорности. Биће способни да категоризују зелене површине у складу са њиховом еколошком и социјалном функцијом, да примене NBS у урбаном контексту (зелени кровови, вертикални вртови, плаво-зелена инфраструктура), као и да процене економске и еколошке трошкове одржавања. Кроз графичке радове студенти ће стећи способност да визуелно представе и стандардне и одрживе концепте и да креирају простор који одговара потребама заједнице и еколошким захтевима.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријска настава на предмету Увод у пејзажно архитектонско пројектовање усмерава студенте ка разумевању пејзажне архитектуре као дисциплине која обликује простор кроз призму одрживости и решења заснованих на природи. Процес пројектовања се разматра кроз фазе истраживања и анализе, концептуализације, композиционог обликовања, финализације и презентације, али уз нагласак на климатску отпорност, енергетску ефикасност и очување биодиверзитета. Студенти се поред класичног пејзажно-архитектонског пројектовања упознају са елементима просторне форме и композиције у контексту плаво-зелене инфраструктуре, зелених кровова и зидова, као и са савременим системима гајења и супстратима који омогућавају адаптацију биљака на урбане услове. Објекти пејзажноархитектонског пројектовања се анализирају кроз линеарне примере, али и циркуларне интеграције NBS у јавне и приватне просторе, док се графика и презентација пројектних решења развијају као средство комуникације одрживих концепата. Законска регулатива се разматра у светлу глобалних циљева одрживог развоја (SDG) и европских политика зелене трансформације.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава подразумева израду идејних решења различитих зелених простора кроз процес дефинисања задатка, просторне анализе локације, концептуализације и финализације решења,</p> |

традиционалним приступом, али и уз интеграцију савремених принципа одрживости. Студенти кроз вежбе примењују технике композиционог планирања и обликовања детаља са акцентом на зелене кровове, вертикалне вртове, кишне баште и друге форме плаво-зелене инфраструктуре. Посебан нагласак ставља се на препознавање квалитетног и адекватног садног материјала, примену савремених супстрата и система гајења, као и процену економске вредности и трошкова одржавања кроз време. Кроз графички језик и техничко цртање студенти развијају креативни израз и способност да визуелно представе одрживе концепте, чиме се припремају за професионални рад у области пејзажне архитектуре који одговара локалним потребама и глобалним еколошким изазовима.

### Литература

Вујковић Љ., Нећак М., Вујичић Д. (2003): Техника пејзажног пројектовања, Шумарски факултет, Београд  
 Вујковић Љ. (2003): Пејзажна архитектура Планирање и пројектовање, Шумарски факултет, Београд  
 Вујковић Љ, Дошеновић Љ (2014): Дизајн врта, Шумарски факултет, Бања Лука.  
 Grant W. Reid FASLA (2007). From Concept to Form in Landscape Architecture. John Wiley Sons. Inc, USA  
 Tony Bertanski (2007). Plan Graphics for the Landscape Designer with section – elevation and computer graphics, Upper Saddle River, New Jersey, Columbus, Ohio  
 Catherine Dee (2007). Form and fabric in Landscape Architecture, a Visual Introduction, Spon Press, Taylor Francis Group, London, New York  
 Coles, R., Costa, S., & Watson, S. (Eds.). (2019). Pathways to Well-Being in Design: Examples from the Arts, Humanities and the Built Environment. Routledge.  
 Loehrlein, M. (2021). Sustainable Landscaping: Principles and Practices (2nd ed.). CRC Press.  
 Robertson, M. (2026). Sustainability Principles and Practice (4th ed.). Routledge.

|                                    |                             |                             |
|------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| <b>Број часова активне наставе</b> | <b>Теоријска настава: 3</b> | <b>Практична настава: 3</b> |
|------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|

### Методе извођења наставе

Методе наставе обухватају интерактивна предавања са дискусијом, студије случаја, пројектне радионице, графичке вежбе, теренску наставу, као и студијско-истраживачки рад. Предавања се реализују кроз тематске презентације уз анализу актуелних примера одрживог пејзажног дизајна. Студије случаја усмеравају пажњу на постојеће пројекте и њихове еколошке и социјалне аспекте. Радионице су намењене развоју идејних решења кроз све фазе пројектовања, док графичке вежбе служе за техничко цртање и визуелизацију концепата. На вежбама је предвиђен индивидуалан рад сваког студента- израда пројекта (графичког рада), уз индивидуалне корекције и сугестије од стране сарадника и наставника.

### Оцена знања (максимални број поена 100)

| Предиспитне обавезе        | поена     | Завршни испит | поена     |
|----------------------------|-----------|---------------|-----------|
| активност у току предавања | <b>10</b> | писмени испит |           |
| практична настава          | <b>10</b> | усмени испт   | <b>40</b> |
| колоквијум-и               | <b>20</b> | .....         |           |
| семинар-и                  | <b>20</b> |               |           |